

Podrobnější informace pro média

Nařízení Evropské unie v oblasti dřeva (EUTR) 2013

Nařízení Evropské unie v oblasti dřeva (EUTR) je jednou částí [akčního plánu EU FLEGT](#) (Prosazování práva, správa a obchod v lesnictví), který má celosvětově přispět k vymýcení nezákonné těžby dřeva.

Lesy na celém světě: životně důležitý přírodní zdroj

Až 1,3 miliardy chudých lidí na světě je zčásti nebo plně závislá na lesích, pokud jde o živobytí. Kromě toho, že lesy těmto obcím poskytují prostředky na obživu, přispívají také ke zmírňování změny klimatu a adaptaci na ni, podporují biologickou rozmanitost a hrají klíčovou úlohu v ochraně životního prostředí, například brání odlesňování a erozi. Lesy mají také hospodářskou hodnotu, lesy a stromy poskytují ročně příjem ve výši nejméně 180 miliard EUR z řeziva, palivového dřeva a nedřevařských lesnických produktů.¹

Nezákonná těžba: v čem je problém?

Nezákonná těžba dřeva – těžba dřeva způsobem, který porušuje zákony nebo právní předpisy v *zemi těžby* – má závažné **hospodářské, environmentální a sociální dopady** na některé velmi cenné lesy, které na světě zbývají, a na miliardy lidí, kteří jsou na nich závislí.

Má za následek **ztrátu příjmů** (odhadem 7 miliard EUR za rok), **maří úsilí zákonných hospodářských subjektů** a souvisí s **odlesňováním, ztrátou biologické rozmanitosti** a emisemi **skleníkových plynů**. Je rovněž spojena se **spory** o pozemky a zdroje a **odnímání práv** místním komunitám.

Úloha Evropské unie (EU)

V roce 2011 bylo 35% (37,8 miliard EUR) celosvětového obchodu s primárními dřevařskými výrobky ze strany a v rámci EU. Je obtížné odhadnout, kolik procent tohoto obchodu zaujímalo nezákonně vytěžené dřevo, ale víme, že EU je důležitým vývozním trhem pro země, v nichž jsou velmi závažné úrovně nezákonnosti a špatné správy v oblasti lesnictví.

Uváděním dřeva a dřevařských výrobků, které potenciálně pocházejí z nezákonných zdrojů, na trh EU ohrožujeme úsilí zemí produkujících dřevo v boji proti nezákonné těžbě a vlastně tím takové jednání podporujeme.

Reakce EU: akční plán FLEGT

Nezákonná těžba dřeva je dlouhodobým problémem, ale až v devadesátých letech 20. století výzkum v zemích, jako je Kambodža a Indonésie, ukázal, o jak vážný problém se jedná. V roce 1998 se stal předmětem mezivládní diskuse na setkání G8 v rámci Akčního programu o lesích.

V rámci snahy řešit tuto problematiku na úrovni EU byl v roce 2003 přijat [akční plán FLEGT \(Prosazování práva, správa a obchod v lesnictví\)](#). Plán poskytuje řadu opatření pro vytlačení nezákonně těžženého dřeva z trhu, vylepšení dodávek zákonného dřeva a zvýšení poptávky po zodpovědně vyráběných dřevařských výrobcích. Dvěma klíčovými prvky akčního plánu jsou **nařízení EU v oblasti dřeva EUTR** a [dobrovolné dohody o partnerství](#) (dvostranné obchodní dohody se zeměmi vyvážejícími dřevo, které přispívají k tomu, že se nezákonně těžžené dřevo neuvádí na evropský trh).

1 Zdroj FAO – Hodnocení lesních zdrojů 2010

Nařízení EU v oblasti dřeva: přehled

[EUTR](#) – nařízení (EU) č. 995/2010 – bylo přijato dne 20. října 2010 a bude zavedeno ve všech členských státech EU od 3. března 2013. Toto nařízení zakazuje uvádění nezákonně vytěženého dřeva a výrobků z tohoto dřeva na trh EU. EUTR dělí ty, kdo obchodují se dřevem a dřevařskými výrobky, do dvou kategorií – hospodářské subjekty a obchodníky. Každá z kategorií má své povinnosti.

Koho se nové nařízení týká?

Hospodářské subjekty – definované v nařízení jako subjekty, které poprvé uvádějí dřevo nebo dřevařské výrobky na trh EU – mají povinnost zavést systém řízení rizika neboli systém „náležitá péče“. Obchodníci – definovaní v EUTR jako ti, kdo prodávají nebo nakupují dřevo nebo dřevařské výrobky, které již byly uvedeny na trh EU – mají povinnost uchovávat informace o svých dodavatelích a zákaznících, aby bylo možné v případě potřeby dřevařské výrobky snadno vysledovat.

Na co se nařízení vztahuje?

Toto nařízení se vztahuje na dřevo i na dřevařské výrobky vyrobené v EU a na ty, které byly dovezeny odjinud. Vztahuje se na širokou škálu dřeva a dřevařských výrobků, ale ne na vše. Seznam výrobků, na něž se zákon vztahuje, je uveden v příloze EUTR.

Sekundární legislativa

EUTR doplňují další dva právní předpisy, které obsahují více podrobností o konkrétních bodech zákona:

1. Nařízení o pravidlech pro uznávání kontrolních organizací a odejímání takových uznání:
[Nařízení Komise v přenesené pravomoci](#) (EU) č. 363/2012
2. Nařízení pro zajištění jednotného provádění zákona:
[Prováděcí nařízení Komise](#) (EU) č. 607/2012

Dobrovolné dohody o partnerství: přehled

Dobrovolné dohody o partnerství jsou dvoustranné obchodní dohody se zeměmi vyvážejícími dřevo. Tyto dohody umožňují EU uspokojovat poptávku po zákonném dřevě, ale také poskytovat technickou pomoc a budovat kapacity vlády, soukromého sektoru a občanské společnosti v příslušné zemi. V případě zemí, které s EU mají uzavřenou funkční dobrovolnou dohodu o partnerství, mohou na trh EU vstoupit pouze dřevo a dřevařské výrobky s licencí FLEGT. Na tyto výrobky se nahlíží jako na vyhovující EUTR.

K říjnu 2012 dobrovolnou dohodu o partnerství podepsaly Ghana, Konžská republika, Kamerun, Středoafriická republika a Libérie a Indonésie by ji měla podepsat během roku 2013. Kromě toho probíhají jednání s Konžskou demokratickou republikou, Gabonem, Malajsií a Vietnamem a začala jednání s Guyanou, Hondurasem a Laosem.